

# ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

นิตยา บุญจริง\*

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ด้วยค่า Independent Sample t-test สำหรับประสบการณ์ในการทำงานวิเคราะห์ด้วยค่า One Way Analysis of Variance

## ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

## คำสำคัญ

หลักธรรมาภิบาล ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง

\* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

#### บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่างๆ มากมาย ทั้งในเชิงที่ได้ประโยชน์ และเสียประโยชน์ ผู้มีข้อมูลมากกว่า ความรู้มากกว่า สามารถสร้างกฎ ระเบียบโลก สังคมไทยต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ จากการรู้ไม่เท่าทัน รัฐบาลมองเห็นว่าเป็นการเอาเปรียบจากผู้ที่เจริญทางวัตถุและมีโอกาสมากกว่า ต้องการสร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคมโลก โดยมีแนวคิดว่าจะต้องเริ่มต้นจากการกระจายอำนาจในการตัดสินใจจากรัฐบาลที่มีระบบและโครงสร้างการบริหารทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ การสื่อสาร พลังงาน ระบบการศึกษา เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งสันติสุข รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ยึดหลัก “ธรรมาภิบาล” (Good Governance) ขึ้นมาเป็นหลักการในการนำแผนฯ และรัฐธรรมนูญฯ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งย่อมหมาหมายถึง ความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปหรือเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการ เช่น ระบบบริหารราชการ ระบบการเงินการคลัง ตลอดจนระบบการควบคุมคุณภาพการบริหารจัดการ เป็นต้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการ ซึ่งในด้านการจัดการศึกษา อันเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา “คน” ก็เช่นกัน นอกจากนี้จะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ออกมาเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปการจัดการศึกษาอย่างชัดเจนแล้ว ยังมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และ 9 และแผนมหาดไทย ฉบับที่ 6 และ 7 ออกมาเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจทางการศึกษาออกไปสู่ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมตามหลักของธรรมาภิบาล (สมเกียรติ พ่วงรอด, 2549, หน้า 1-2)

การบริหารด้วยระบบ “ธรรมาภิบาล” นับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งของทุกองค์กร ทุกหน่วยงานควรได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 3 ประการ ได้แก่ การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐให้มีความเสมอภาคเป็นธรรมและการกระจายอำนาจมากขึ้น และสุดท้าย ควรบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบพหุภาคี เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสได้ร่วมกำหนดนโยบายและตัดสินใจด้วย และประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องนำการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือ ธรรมาภิบาลเข้ามาใช้อย่างจริงจัง (ลาวัลย์ เฟื่องประยูร, 2553, หน้า 1)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุงเพื่อพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

### สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

### ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 129 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม

### ประโยชน์ที่จะได้รับ

สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุงเพื่อพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. บรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าความถี่และร้อยละ
2. บรรยายลักษณะตัวแปร ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ Independent Sample t-test
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

### ผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่

2. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ

2.1 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กำกับ ดูแลส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้น ด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับกฎระเบียบ เพื่อใช้ในสถานศึกษา

2.2 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน  
เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับ  
มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ  
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปลูกฝังและส่งเสริมให้ครูมีความรักและสามัคคีกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย  
ที่สุด คือ สนับสนุนให้ครูปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง สนับสนุนให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ  
ซื่อสัตย์สุจริต และให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน

2.3 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน  
เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ใน  
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก  
ที่สุด คือ บริหารจัดการกับสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมในด้านความชัดเจน ความโปร่งใส และข้อ  
ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาโดยครู

2.4 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน  
เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ใน  
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการ  
สำรวจความคิดเห็นของครู เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของสถานศึกษาและ มีส่วน  
สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย  
น้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนแสดงความคิดเห็นในการวาง  
แผนการจัดทำแผนปฏิบัติการและ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาสำคัญต่างๆ ของ  
สถานศึกษา

2.5 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน  
เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่  
ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความ  
ตระหนักและสำนึกในหน้าที่ที่มีต่อสถานศึกษาและสังคม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครู  
ตระหนักในสิทธิ หน้าที่และปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด และ มีความตั้งใจที่จะร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น  
ภายในสถานศึกษาและชุมชน

2.6 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน  
เครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ใน  
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการนำเอา  
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการรณรงค์ให้  
ครูใช้น้ำ ใช้อไฟอย่างประหยัด และคุ้มค่า

3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

#### อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้อภิปรายผลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก บุคคลที่จะขึ้นมาเป็นผู้บริหารจะต้องมีการฝึกฝนในทุกด้าน ทั้งความรู้ และด้านคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลาวัลย์ เฟื่องประยูร (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลลงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่าระดับความเป็นธรรมาภิบาลอยู่ในระดับสูงอันหมายความว่าระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นไปตามกระบวนการงานที่ปฏิบัติจริง และผลการวิจัยความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษายู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมีการมีการกำหนดข้อบังคับต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้น ด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เอื้ออำนวยต่อการควบคุมกฎ ระเบียบ

และข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้นอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ดงบัง อำเภอบางบาล จังหวัดปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้วยความยุติธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปลูกฝังและส่งเสริมให้ครูมีความรักและสามัคคีกัน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอบางบาล จังหวัดปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกับสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมในด้านความชัดเจน ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทั้งยังมีการให้และรับข้อมูลที่สะดวกเป็นความจริงและทันสมัยผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอบางบาล จังหวัดปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรร

มาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการสำรวจความคิดเห็นของครู เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของสถานศึกษา มีส่วนสร้างในความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูมีการประสานงานและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาควิชาศึกษานิเทศศาสตร์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ที่มีต่อสถานศึกษาและสังคม กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานของครู มีการเอาใจใส่เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างฉับพลัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาควิชาศึกษานิเทศศาสตร์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารได้มีการนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจัดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ครูตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ซึ่งศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอบางขัน จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า ความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่ทำการศึกษาด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบวร วิเศษสุนทร (2550) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนทั้งเพศหญิงและเพศชายได้ให้ความตระหนักต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของโรงเรียนเวลาตอบแบบสอบถามจึงอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ มีความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนได้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเหมือนกัน ส่งผลให้ครูเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกล ฐานธมโม (2556) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรภัทร ชวริคำ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าผลโดยรวมของเพศที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัยไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การถามความคิดเห็นของครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนมากครูผู้สอน ระยะเวลาการทำงานที่ไม่แตกต่างกันจึงทำให้ความคิดเห็นในหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกล ฐานธมฺโม (2556) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

#### **ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้**

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านหลักนิธิธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมมีการกำหนดกฎ ระเบียบและข้อบังคับมาใช้ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน
2. ด้านคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแรงเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
3. ด้านความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาโดยครู โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการในด้านต่างๆ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านงบประมาณ
4. ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน นักเรียน และผู้ปกครอง
5. ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความตั้งใจที่จะร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาและชุมชน
6. ด้านความคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการรณรงค์ให้ครูใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และคุ้มค่า

## เอกสารอ้างอิง

- จักรภัทร ชาริคำ. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บวร วิเศษสุนทร. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภาคภูมิ นิยมวิทยพันธ์. (2546) *ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคงบัว อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชนบทศึกษาและการพัฒนา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลาวัลย์ เฟื่องประชูร. (2553). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษาจันทบุรี, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- สกล ฐานธมโม (2556) *การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเกียรติ พ่วงรอด. (2549). *ธรรมาภิบาลกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ*.